

Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse rakkerühm juhtlausega „Teeme vähem, aga paremini“

Valge raamat Euroopa tuleviku kohta on ajendanud mõtlema põhjalikult selle üle, millist Euroopat me tahame. Rakkerühma tegevust tuleks käsitada selle laiema arutelu osana ja ma loodan, et meie aruanne ja selles esitatud soovitusel leivad praeguses teemakäsitluses oma koha.

Täna on meil 41 koda liikmesriikide parlamentides, 74 piirkondlikku seadusandlikku kogu, ligikaudu 280 piirkonda ja 80 000 kohalikku ametiasutust. Nad kõik osalevad vahetult liidu poliitika rakendamises kohapeal. Nende probleeme ja praktilisi kogemusi tuleks süsteemsemalt kuulda võtta, kui soovime poliitikameetmeid, mis avaldavad mõju ja mille puhul võetakse arvesse meie riikide, piirkondade ja kohalike kogukondade olemust ja iseärasusi. Loodan, et kui anname riiklikele parlamentidele ning kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele tegevusviiside üle otsustamisel rohkem tegelikku sõnaõigust, siis saavad neist ka Euroopa Liidu tulemuslikumad esindajad ja toetajad.

Frans Timmermans, subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse rakkerühma juhtlausega „Teeme vähem, aga paremini“ esimees

Brüssel, 10. juuli 2018

Volitused

Euroopa Liidu tulevikku käsitleva komisjoni Valge raamatu avaldamisest ajendatud Euroopa tuleviku teemalise arutelu raames teatas Euroopa Komisjoni president oma 13. septembri 2017. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus stsenaariumi 4 „Teeme vähem, aga paremini“ rakkerühma loomisest. Selle stsenaariumi puhul suunaks liit oma tähelepanu ja piiratud ressursid vähematesse valdkondadesse, et ta saaks neis valitud esmatahtsates valdkondades tegutseda kiiresti ja otsustavalt.

Rakkerühm loodi 14. novembril 2017 esimese asepresidendi Frans Timmermans juhtimise all, kellest sai rakkerühma esimees, ning sinna kuulusid kolm liiget Regioonide Komiteest, sealhulgas selle president Karl-Heinz Lambertz, ja kolm riikide parlamendiliiget, nimelt Austriast, Bulgaariast ja Eestist. Ka Euroopa Parlamenti kutsuti nimetama kolm liiget, aga ta ei teinud seda. Rakkerühma liikmed nimetati üksikisikutena.

Rakkerühma volitused hõlmasid kolme järgmist ülesannet:

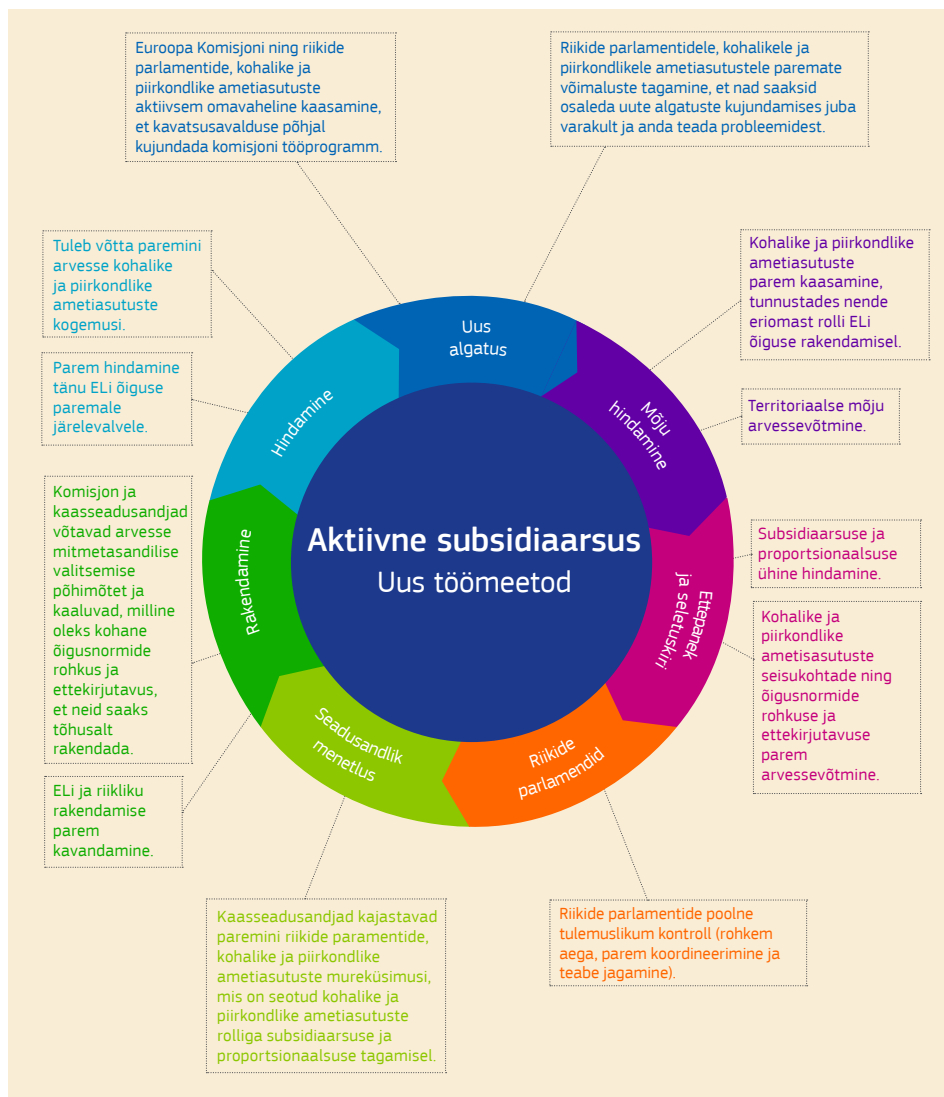
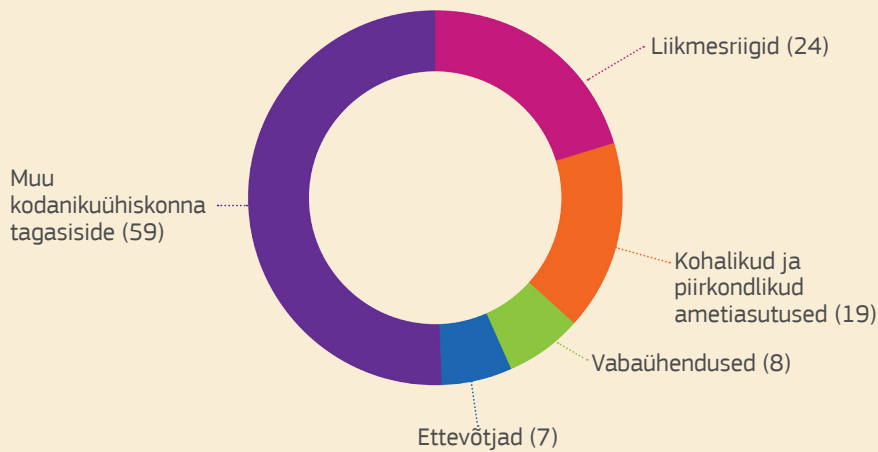
1. kuidas kohaldada senisest paremini subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid liidu institutsioonide töös, eelkõige liidu õigusaktide ja poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel;
2. millised on poliitikavaldkonnad, kus otsuste tegemise ja/ või rakendamise võiks aja jooksul delegeerida täielikult, osaliselt või lõplikult tagasi liikmesriikidele;
3. kuidas kaasata piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi paremini liidu poliitika väljatöötamisse ja järelmeetmetesse.

Kuidas toimus rakkerühma töö

Rakkerühm kohtus **seitse korda**, et arutada neid kolme ülesannet, mille president Juncker määras kindlaks rakkerühma loomise otsuses. **Nende arutelude, avaliku arutelu ja arvukate sidusrühmade esitatud tagasiside** põhjal tegi rakkerühm mitu üldist järeldust ja esitas oma lõpparuandes üheksa soovitusel koos riikide parlamentidele, riiklikele,

piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele, Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Regioonide Komiteele ja Euroopa Komisjonile suunatud konkreetsete meetmetega.

Rakkerühmale esitatud seisukohtade arv ja päritolu

Euroopa Liidu tegevus lähtub **subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttest** ning ELi institutsioonidel on erikohustus tagada nende kahe põhimõtte järgimine.

Subsidiaarsus tähendab, et liit peaks tegutsema ainult juhul, kui liikmesriigid ei saa ette nähtud eesmärki piisavalt saavutada, kui nad tegutsevad üksi (kesk- või piirkondlikul või kohalikul tasandil), küll aga on seda välja pakutud meetme ulatuse või toime tõttu parem saavutada liidu tasandil.

Proportsionaalsus tähendab, et Euroopa Liidu meetme sisu ega vorm ei või minna kaugemale sellest, mida on vaja aluslepingute eesmärkide saavutamiseks.

Rakkerühma järeldused

- Liit peab tegelema oluliste esilekerkivate probleemidega, näiteks julgeoleku, kaitse ja rändega, ning intensiivistama oma tegevust muudes valdkondades, nagu kliimamuutus ja innovatsioon. Võttes arvesse, et seda tuleb teha piiratud ressursidega, on Euroopa tasandil kindlasti vaja määrata tegevuste tähtsuste ja kasutada olemasolevaid ressursse tõhusamalt.
- On vaja uut töömeetodit, et parandada praegust poliitikakujundamise protsessi ja et liit saaks oma ressursse tõhusamalt kasutada. See võimaldab kohalikel ja piirkondlikel ametiasutustel ning riikide parlamentidel anda tulemuslikuma panuse poliitikakujundamisse, uute õigusaktide koostamisse ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimise tagamisse.
- See uus töömeetod eeldab ühist arusaama subsidiaarsusest ja proportsionaalsusest ning suuremat osalust kõigilt sidusrühmadelt, eelkõige riiklikelt, kohalikel ja piirkondlikel ametiasutustel, kellel on sageli konkreetne roll liidu õigusaktide kohapeal rakendamises. See nn aktiivne subsidiaarsus peaks aitama osalistel tunda ennast enam tegevusse kaasatuna ja mõista liidu rolli.
- Tuleks kasutada nn mudelvõrku, et Euroopa Komisjonis, riikide ja piirkondade parlamentides, Euroopa Regioonide Komitees ning Euroopa Parlamendis ja nõukogus kogu otsustusprotsessi käigus subsidiaarsust ja proportsionaalsust järjepidevamalt hinnata.
- Uut lähenemisviisi tuleks kasutada liidu olemasolevate õigusaktide ja uute poliitiliste algatuste puhul, tuginedes õigusnormide lihtsustamise lähenemisviisile, mis on komisjonis praegu kasutusel. Rakkerühm otsustas tuua esile mitme sidusrühma panuse, et algatada põhjalikum arutelu selle üle, millised õigusakte võib olla vaja hinnata subsidiaarsuse, proportsionaalsuse, kohalike ja piirkondlike ametiasutuste rolli ning õigusnormide rohkuse ja ettekirjutavuse seisukohast, et need vajaduse korral läbi vaadata või kehtetuks tunnistada.
- Kuna kõigis neis tegevusvaldkondades on olemas ELi lisaväärtus, puuduvad pädevused või poliitikavaldkonnad, mis tuleks täielikult või osaliselt delegeerida lõplikult tagasi liikmesriikidele.